

EL CREADOR (106) PAU MIRÓ

Petit teatre, grans preguntes

JUSTO BARRANCO / LAURA GUERRERO (FOTOS)

La seva última obra és, com totes les anteriors, petita, d'una èpica quotidiana. Però en el rerefons s'acumulen grans qüestions. Preguntes de pes sobre la naturalesa humana, sobre l'èxit i el fracàs, la solitud i l'amistat... i sobre el que ens manté vius. No és estrany, així, que estigui atapeïda d'ironia i absurd. I com que a més a Pau Miró li agraden les pel·lícules de gènere, a *Els jugadors* tampoc no li falta un toc de western. Els seus quatre personatges malgirbats s'enfronten al destí com en el vell oest, armats només amb una pistola vella. Juguen i sembla que guanyen. O no... Ara per ara guanya Miró, que l'ha escrit i la dirigeix amb bon pols: el Lliure de Gràcia en prorrogarà les funcions durant el juny, però, a més, es representarà al Piccolo de Milà. I pot ser que se'n faci la pel·lícula. I això tot i que en bona mesura la va escriure en un camerino del Lliure que Lluís Pasqual li va deixar mentre feien obres a casa seva.

Amb tot això, *Els jugadors*, reconeix Miró (Barcelona, 1974), ja és un nou punt d'inflexió en la seva carrera. Com quan va conèixer Sanchis Sinisterra a l'Institut del Teatre, després a Xavier Albertí, Javier Daulte, Benet i Jornet, Bieito... O com quan va estrenar *Plou a Barcelona* fa gairebé una dècada. O com quan va decidir començar a fer una dieta pels problemes digestius que tenia per culpa de menjar malament i fora d'hores, una dieta que li va fer perdre quilos però sobretot el va portar a canviar els ritmes vitals, que relaciona molt amb la seva aplaudida trilogia *Búfals, Lleons i Girafes*.

Miró va néixer a Barcelona però va créixer a Granollers. Li agradava jugar a futbol, però els seus pares li van suggerir que fes alguna cosa més creativa. Es va apuntar a teatre, en una companyia amateur que dirigia Ever Blanchet. A l'hora d'anar a la

universitat, es va matricular en Filosofia i a l'Institut del Teatre. Va deixar els filòsofs per falta d'hores, però alguna cosa de les lectures de Nietzsche i Schopenhauer ha quedat en les seves obres. "Abordo situacions quotidianes, però crec que sempre hi ha una reflexió moral, però no moralista, després de cada història", apunta.

Així, explica, a *Els jugadors* els protagonistes "viuen un fracàs existencial, no tenen capacitat d'incidir en les seves pròpies vides, la seva llibertat real d'actuar és mínima... però no es rendeixen. I, encara que no segueixen el bon camí, acaben redimint-se". Uns personatges, somriu, amb moltes connexions amb la realitat actual, "ara que estan transformant-se tantes estructures i que nosaltres no podem dir res perquè hi ha un mercat i uns interessos que et diuen 'no, és això el que et convé'". I tot això ho articula, prossegueix, amb ironia, perquè "la gent ve al teatre a escoltar-te i paga una entrada. Cal valorar aquesta oportunitat, que és com un miracle tal com està tot. Vénen a escoltar unes idees i crec que cal treure la palla i posar-hi humanitat".

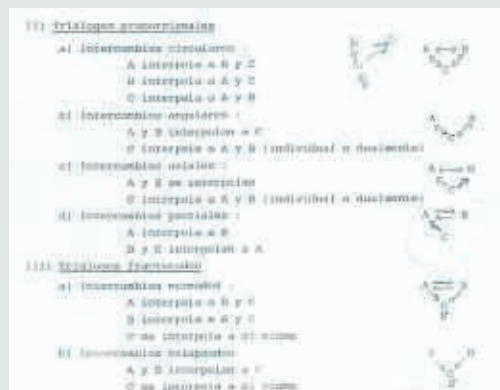
A l'Institut va estudiar interpretació, però va veure aviat que volia escriure i dirigir. "M'ho passava molt bé posant-me les malles i cridant, fent salts. Hi ha una època en què la vanitat de ser actor, de ser el protagonista, és el més important del món, però després veus que és dur i que hi ha gent millor que tu. Admiro la gent que fa molts anys que és actor, perquè has de tenir una força mental i emocional enorme". Per ell, diu, va ser molt important que a l'Institut aparegués José Sanchis Sinis-

terra amb els seus tallers d'escriptura teatral. "Em va obrir un món, una porta, sensacions i intuïcions que em fascinaven. Com deia Daulte, escrivint teatre fas un viatge que ni les millors drogues et donen". Però abans ja havia entès "que al teatre hi havia una espècie de joc seriós. Fem veure que som uns altres, ens posem roba estranya, però darrere hi ha idees. Recordo senyors grans que treballaven a La Caixa i a la nit dibuixaven escenografies. A més, a l'Institut, vaig veure que una imaginació desbordada com la meua servia per a alguna cosa, que la creativitat resolvia situacions".

La seva mare era mestra i el seu pare conduïa trens i inventava jocs de taula. "Als 80 en va tenir alguns

que van funcionar bé, com el Chino, una mena de Monopoly al barri Xinò. Ho feien tot a casa, fins i tot pintar les figuretes de prostitutes, camells... Jo els veia i suposo que això ha influït les meves obres", somriu. I és que el seu tercer text, que li va servir de catapulta, va ser *Plou a Barcelona*, nascut als cursos que feia a l'Obrador de la Beckett i traduït ja a nou idiomes. A *Plou a Barcelona* hi ha triangles, prostitutes, el Raval... "Allà va començar a definir-se un univers que he anat repetint, redefinint i redescobrint després", reconeix, un univers amb "molta tristesa i violència, però també ironia i poesia i, sempre, una porta oberta per la qual els personatges poden redimir-se, recuperar-se, transformar-se": la prostituta de *Plou a Barcelona* la troba en una capsula de bombons que contenen cites. "Potser de Nietzsche i Schopenhauer m'ha quedat la idea que la voluntat humana, l'esforç, pot transformar el teu destí".

EL MEU MESTRE

"José Sanchis Sinisterra, un gran pedagog, un intel·lectual amb esperit lúdic"

■ "Sanchis és un gran pedagog, un gran intel·lectual, amb un esperit molt lúdic, que ha fet una cosa que poca gent ha fet: posar nom i catalogar aspectes d'aquesta feina tan abstracta com és la de fer teatre. I a banda de motivar-te, és tot un exemple. Ho va ser amb el seu Teatre Fronterizo i ho és amb el que fa ara a Madrid. Té una actitud pedagògica i compromesa, amb ell t'ho passes molt bé, fas exercicis gairebé matemàtics: si A més B es troben en X i volen C i un afirma D i l'altre E... I veus que dominar tot això és essencial per escriure".